

które mam zamiar na przyszłość wydać, niepomnę najmniejszego szczegółu pod tym względem. Tu zaś starałem się, obeznac czytelników z zasadami nauki i spodziewam się że to com powiedział będzie dostatecznym do nabrania wyobrażenia o jednej z najtrudniejszych części spekulacji bankowych. Pragnąc przytém nie nie pominąć, co by mogło stać się powodem do nowych objaśnień winnych gałęziach nauki handlu o których mówić dla szkół zamyslałem, winienem przystąpić do Operacji tak nazwanej par net-appoint i na tem zakończyć traktat o Wymianie i Arbitrażu.

O operacjach znanych pod nazwiskiem NET-APPOINT, czyli całkowitej wypłacie, licząc w nią wszystkie koszta za sumę wyłożoną na rachunek korespondenta.

P R Y K Ł A D I.

81. Bank Polski płaci w Warszawie na rachunek kupca Krakowskiego 10,000 zł. i chce odebrać tę sumę wraz z kosztami; trafia się, iż może wystawić wexel na swego dłużnika po cenie $2\frac{5}{8}$ straty.—Pytanie na jaką sumę ma być wydany wexel, mając wzgląd na wszystkie koszta?

Rozwiązanie.

Ponieważ wexel mający się trasować traci $2\frac{5}{8}$ i nadto Bank Polski musi potrącić sobie w wartości odebranej za tratę komissowego $\frac{1}{2}$ —wymennego $\frac{1}{8}$; stęplowego i pocztowego, co razem uczyni dajmy na to: zł. 10, a zatem summa na wexlu wyrazić się mająca powinna być większa od 10,010. Koszta czyli straty na stu wynoszą razem $2\frac{5}{8}$; co odtrąciwszy od 100 pozostanie $97\frac{3}{8}$; A zatem z proporcji następującej

znajdziemy: że $97\frac{3}{8} : 100 = 10010 \text{ zł.} : X = 10279,84 \text{ (a)}$
 sumnę wexlową. Od czego odtrąciwszy stratę na
 sprzedaży tego wexlu $2\frac{1}{2}\%$. $205,60 \text{ (b)}$
 $74,24 \text{ (c)}$

Złto. 74,24 są zapłatą za kosztą. I tak *komissowe*
 $\frac{1}{2}\%$ od 10279,84; czyni — 51,40.
wymiennego $\frac{1}{8}\%$ — 12,85
Stęplo. i listo. — 10

 74,25

PRZYKŁAD II.

Przypuszczam teraz że B. P. sprzedaje swoją tratę na Kraków $1\frac{1}{2}\%$ zysku.

Stęplowe i listowe wynosi 10 zp., a zatem B. P. powinien odebrać 10010 zp. Z powodu wymiennego $\frac{1}{8}\%$ komissowego $\frac{1}{2}\%$ musiałby B. P. wystawić wexel na sumnę wyższą od 10,010 z powodu zaś zysku na wexlu. $1\frac{1}{2}\%$ na niższą znajdziemy więc prawdziwą sumnę za pomocą reguły 3ch łańcuchowej:

$$\left. \begin{array}{l} 99\frac{3}{8} : 100 \\ 101 : 100 \end{array} \right\} = 10010 : X \quad \begin{array}{l} X = 9973,92 \text{ Summa mająca się wyrazić na wexlu.} \\ 99,73 \text{ Zysk na sprzedaży tego wexlu.} \end{array}$$

10,072,95

Kosztą. — *komissowego* $\frac{1}{2}\%$ na sto na summie największej to jest na 10,072,95 zp.

	czyni	50,36 zp.
<i>Wymiennego</i> $\frac{1}{8}\%$		12,59
<i>Stęplowego i Listowego</i>		10
<i>Razem</i>		<hr/> 72,95 Złp.

Z rozwiązania tych dwóch przykładów możemy wprowadzić następujące 2 prawidła.

1. Aby odebrać dług całkowicie z kosztami za pomocą trafowania wexlu na dłużnika w przypadku straty na wymianie, potrzeba dodać wszystkie koszty wraz ze stratą na sprzedaży wexlu i tę sumnę od-

ciągnąć od 100. reszta będzie wyrazem pierwszym proporcji, drugim sto: trzecim summa długu, powiększona wydatkiem za stęplowe i listowe. A 4 wyraz będzie wypadkiem szukany.

2. Gdy trassowany wexel na dłużnika zyskuje pewną ilość na stu wówczas potrzeba dodać wszystkie koszta, odciągnąć je od 100, wypadek będzie pierwszym poprzednikiem. Liczba sto pierwszym następnikiem, potem dodać do 100, zysk na wexlu i umieścić tę summę jako drugi poprzednik w regule łańcuchowej, drugi następnik będzie miał 100, reszta jak wyżej.

P R Z Y K Ł A D III.

Bank Polski zapłacił pewnemu Anglikowi 10,000zp. chce odebrać swą należność trassując po 42 zp. Na jaką summę wystawić ma wexel?

Zagadnienie to rozwiążemy za pomocą reguły 3ch. łań:

X	: 10010zp	X=239,83 f. st. ten wexel na Londyn.
42 zp	: 1ft	po 42 zp. uczyni 10072,86
99½ft	: 100ft	Jakż B.P. odbiera 1 ^a 10000 zp. wierzytelność swoją
2 ^{gie}	Komissowego	$\frac{1}{2} \frac{0}{0}$ 50,364
3 ^{cio}	Wymiennego	$\frac{1}{8} \frac{0}{0}$ 12,592
4 ^{te}	Listo. i Stępl.	10
Razem		10072,9956 zp.

Dotąd mówiliśmy o zaspokojeniu długów za pomocą tratów, teraz powiemy słów kilka o obliczaniu summ w podobnych razach na remessach.

Prawidła ogólne są następujące:

PRAWIDŁO OGÓLNE.

Wrazie gdy strata na remessie jest większa od kosztów i komissowego.

(Kapitał *mniej* listowe) pomnożone przez sto.

100 *mniej* (strata na remessie *mniej* komissowe i wymienne.)

Na przypadek gdy strata na remessie jest mniejsza od kosztów, komissowego i wymiennego razem wziętych.

Formuła.

{kapitał *mniej* (listowe + komissowe)} pomnożone przez 100.

100 *mniej* (strata na remessie *mniej* wymienne).

Gdy będzie zysk jakikolwiek na *remessie*.

{kapitał *mniej* (listowe + komissowe)} pomnożone przez 100.

(100 + zysk) (100 + wymienne) —

Zastósowanie.

P R Z Y K Ł A D I.

Bank Polski odbiera na rachunek Negocjanta Krakowskiego 10,000. zp. któremu zobowiązuje się tęż summę remessować—mając wzgląd na wszystkie koszty; kupuje remessę na Kraków po 2 $\frac{0}{8}$ straty. Jaka bydz powinna summa na tym wexlu?

Ponieważ B. P. kupuje wexel na rachunek swego korespondenta, a zatem powinien z pieniędzy odebranych potrącić sobie listowe, które dajmy na to wynosi zp. 2., pozostanie więc 9998 zp. za tę więc summę nabywa wexel po 2 $\frac{0}{8}$ straty. Na tych dwóch na stu, bierze dla siebie komissowego $\frac{4}{8}$; i prócz tego wydaje $\frac{1}{8}$ $\frac{0}{8}$ wymiennego, a zatem czysty zysk na remessie będzie tylko 1 $\frac{3}{8}$ $\frac{0}{8}$ co odciągnąwszy od 100 zostanie się 98 $\frac{5}{8}$; czyli co na jedno wychodzi: że za 98 $\frac{5}{8}$ nabędzie B. P. wexel na Kraków wynoszący 100. pytanie ile wynosić będzie wexel kupiony za 9998zp.?

Otrzymamy zatem wypadek za pomocą reguły 3ch następującój.

X : 9998 summy	X=10137,39	— summa na remessie.
98 $\frac{5}{8}$: 100	202,75	2 $\frac{5}{8}$ strata na wexlu
	9934,64	dla sprzedającego a
komissowe od 10137,39; $\frac{1}{2}$ $\frac{5}{8}$	50,69	zysk dla kupującego
wymienne. $\frac{1}{8}$ $\frac{5}{8}$ od ditto	12,67	
listowego — —	2	
Razem	10000 zp.	

Uwaga. Stęplowe nie liczy się gdyż remessa powinna być nim opatrzona.

P R Ź Y K Ł A D II.

Toż same zagadnienie, co wyżej przypuściwszy tylko stratę na remessie $\frac{1}{2}$ $\frac{5}{8}$. Komissowe $\frac{1}{2}$ $\frac{5}{8}$ bierze się od summy najwyższej, a że taką jest tu 10,000 zp. a zatem ono wynosi 50 zp. listowe 2 zp. razem 52. — Co odtrąciwszy od 10,000 pozostaje summa 9948 zp, za którą trzeba kupić remessę po $\frac{1}{2}$ $\frac{5}{8}$ straty, odciągawszy od niej $\frac{1}{8}$ wymiennego, będzie reszty $\frac{3}{8}$ $\frac{5}{8}$ straty na wexlu czyli zysku dla kupującego. — A że wexel kupiony ma być większy od summy na niego wyłożonej o $\frac{3}{8}$ na stu — a zatem odtrąciwszy $\frac{3}{8}$ $\frac{5}{8}$ od 100. — pozostanie 99 $\frac{5}{8}$ i będziemy mieli proporcją:

99 $\frac{5}{8}$: 100 = 9948 : X	X=9985,45	od tej summy odtrąciwszy
	49,92	$\frac{1}{2}$ $\frac{5}{8}$ straty na wexlu.
	9935,53	koszta remessy.

komissowe —	50	
listowe — —	2	
Wymienne —	12,42	
	9999,95	blisko

Tenże sam przykład co wyżej, wyjąwszy cenę wymiany którą teraz przypuszczamy że jest 1 $\frac{1}{2}$ zysk.

Listowe wraz z komissowem od najwyższej summy wynoszą 52. Co odtrąciwszy od summy odebranej 10,000 Złp. na rachunek Krakowskiego Negocjanta,

pozostanie summa 9948 zp. za którą trzeba kupić remesę na 1 $\frac{1}{2}$ zysk.

Uwaga. — Zysk na wexlu jest stratą dla kupującego.

Summa wyrażona na wexlu musi być mniejsza od tej którą za niego zapłacimy.

$$\left. \begin{array}{l} 101 : 100 \\ 100\frac{1}{2} : 100 \end{array} \right\} = 9948 : X = 9837,20 \text{ summa na remessie.}$$

$$\text{Zysk na wexlu } 1\frac{1}{2} \quad 98,37$$

$$\underline{9935,57} \text{ Summa wyłożona}$$

$$\frac{1}{2} \frac{1}{8} \text{ komissowego} \quad — \quad 50$$

$$\text{listowego} \quad — \quad 2$$

$$\text{wymennego} \quad — \quad 12,29$$

$$\underline{9999,86}$$

P R Z Y K Ł A D III.

Bank Polski odbiera 10,000 zp. na rachunek negocjanta Londyńskiego któremu chce zwrócić powyższą sumę po odtrąceniu wszelkich kosztów za pomocą remessy na Londyn po cenie 42 złp. za jeden funt Szterling.

Na jaką sumę będzie żądana remessa?

Komissowe i listowe razem czynią 52 zp. kupi więc wexel B. P. za resztę to jest 9948 — która to summa musi się zmniejszyć wymiennem $\frac{1}{8}$.

Dojdziemy wypadku układając regułę 3ch. łan.

$$X : 9948 \text{ zp.}$$

$$42 \text{ zp.} : 1 \text{ fst.} \quad X = 236,56 \text{ f. st. co wyniesie licząc}$$

$$100\frac{1}{8} \text{ fst.} : 100 \text{ fst.} \quad \text{po } 42 \text{ zp.}$$

$$\text{razem } 9935,52 \text{ wartość remessy}$$

$$12,42 \text{ wymienne } \frac{1}{8} \frac{1}{8}$$

$$52 — \text{ komissowe i listowe.}$$

$$\underline{9999,94} \text{ blisko } 10,000 \text{ zp.}$$